

ДЕРЖАВНА УСТАНОВА
“ІНСТИТУТ НЕФРОЛОГІЇ
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ
МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ “
04050, вул. Дегтярівська 17 В, м. Київ, Україна
тел/факс +38 044 455 93 87; 4559377; 5126474

STATE INSTITUTION
“ INSTITUTE OF NEPHROLOGY
NATIONAL ACADEMY OF
MEDICAL SCIENCE OF UKRAINE “
04050, str. Degtyarivska 17 B, Kiev, Ukraine
tel/fax +38 044 455 9387; 4559377; 5126474

з № _____ від _____ 2012 р.

на № _____ від _____ 2012 р.

До науково-координаційного
управління НАМНУ України

ЗВІТ
про проведення
міждисциплінарного конгресу,
присвяченого Всесвітньому дню нирки

1-2 березня 2012 року, Київ

Всесвітній день нирки, який відзначається щорічно з 2006 року з ініціативи Міжнародного товариства нефрологів та Міжнародного співтовариства нефрологічних федерацій, має метою ознайомити політиків, лікарів, громадських діячів і населення з небезпекою, яку представляють собою захворювання нирок. Хронічна хвороба нирок (ХХН), розповсюдженість якої зростає, призводить до інвалідизації соціально активних груп населення, знижує якість життя, підвищує рівень смертності, збільшує економічні витрати суспільства. Сьогодні відомо, що ознаки дисфункції нирок зустрічаються у не менш ніж 10% населення планети. У 2011 році на засіданні керівників держав ООН хвороби нирок віднесено до категорії важливіших неінфекційних захворювань сучасності.

ХХН може бути виявлена на ранніх стадіях за допомогою нескладних і недорогих досліджень, а своєчасний початок лікування уповільнює прогресування захворювання у значної кількості хворих. Тим не менш розробці профілактичних медичних програм в нефрології, популяризації знань щодо нефрологічної патології в суспільстві приділяється недостатньо уваги, хоча для України, як для країни з обмеженими ресурсами, скринінг

ХХН та запровадження заходів ренопротекції має надважливе значення. На жаль, попередити розвиток термінальної стадії ХХН у всіх хворих неможливо. Не залежно від рівня розвитку інфраструктури і рівня нефрологічної обізнаності суспільства завжди буде певний відсоток пацієнтів, які потребують замісної ниркової терапії. Забезпечення оптимального лікування термінальної стадії ХХН у всьому світі залишається великою проблемою.

Пересадка нирки визнана одним з головних досягнень сучасної медицини. Це ефективний метод лікування, який зберігає життя при одночасному заощадженні коштів. Завдячуючи успішній трансплантації, вже не сотні, а тисячі людей на Землі радикально покращили якість свого життя. Міжнародне товариство нефрологів започаткувало Програму глобальної доступності, яка ініціювала розвиток програм трансплантації нирки у багатьох країнах. Пересадка нирки має бути доступна всім, хто її потребує. Обсяг органного донорства (як від живих, так і трупного) сьогодні розцінюється ВООЗ як важливий параметр самодостатності країни.

Всесвітній день нирки в 2012 році проходив під девізом «Віддаси нирку – збережеш життя» («Donate - Kidneys for Life - Receive»). На базі ДУ «Інститут хірургії та трансплантології НАМН України» 1-2 березня було проведено Міждисциплінарний конгрес нефрологів, трансплантологів, ендокринологів організаторами якого стали ДУ «Інститут нефрології НАМН України», ДУ «Інститут хірургії та трансплантології НАМН України», Українська асоціація нефрологів, Національний нирковий фонд, ДУ «Інститут ендокринології та обміну речовин НАМН України». В роботі конгресу взяли участь 105 лікарів з усієї України - нефрологів, хірургів, терапевтів, ендокринологів, трансплантологів, дитячих нефрологів. На відкритті конгресу виступили Президент асоціації трансплантологів О.Г. Котенко, Президент Української асоціації нефрологів професор І.В. Багдасарова, представник громадської організації пацієнтів з трансплантованою ниркою «Віта» І.Л. Сікорська. Учасники засідання вшанували людей, які стали донорами нирки для своїх родичів, зокрема - 15 з них, присутніх на конгресі.

Було заслухано 20 доповідей, присвячених проблемам епідеміології, діагностики, лікування ХХН, етичним та юридичним аспектам в трансплантації, .

Проведення Всесвітнього дня нирки дало можливість оцінити стан замісної ниркової терапії в Україні, сфокусувати увагу державних та суспільних організацій на даній проблемі. Станом на 01.01.2011 року ниркову замісну терапію отримували 5603 хворих, що складало близько 80% від потреби. Однак, за розрахунковими даними ВООЗ в Україні щороку з'являється до 150 нових пацієнтів на 1 мільйон населення (близько 6500 хворих на рік), які потребують проведення діалітичної терапії. Існуюча в

Україні система медичної допомоги нефрологічним хворим не забезпечує необхідний рівень її надання. Нагальними є:

затвердження та реалізація Загальнодержавної програми розвитку нефрологічної допомоги дитячому та дорослому населенню, що включає соціальні, професійні, державні та політичні аспекти, зокрема:

- створення системи раннього виявлення захворювань нирок та забезпечення етапності надання медичної допомоги;
- запровадження ренопротекції;
- імплементація клінічних настанов та протоколів діагностики і лікування ХХН у дорослих і дітей в медичну практику;
- удосконалення функціонування національного реєстру хворих на ХХН і пацієнтів з трансплантованою ниркою;
- підвищення інформованості населення, популяризація знань щодо розповсюдженості захворювань нирок, їх небезпечності, донорства, трансплантації нирки;
- збільшення потужностей існуючих та відкриття нових центрів нефрології та діалізу.

прийняття Державної програми розвитку трансплантації, в тому числі:

- розробка положення про лікувальну установу, яка може здійснювати забір органів, та інструкцій, що регламентують порядок організації донорства і вилучення донорських органів;
- створення регіональних координаційних центрів організації донорства, підготовка трансплант-координаторів, організація психологічної підтримки сім'ям донорів;
- оснащення бази забору органів необхідною для діагностики смерті мозку апаратурою, обладнання реанімаційних донорських ліжок;
- матеріальна компенсація лікувальній установі за додаткову роботу та витрати, пов'язані з вилученням донорських органів, заохочення діяльності керівників таких установ;
- пошук політичних та юридичних можливостей приєднання до розвинутих систем Європейської трансплант-координації;
- підвищення обізнаності медиків інших спеціальностей через включення питань трансплантації в лекції, учбові посібники, проведення конференцій по аспектах донорства (як контактувати з сім'єю для отримання згоди, обстеження і кондиціонування донора, розвиток організацій реципієнтів і донорських сімей, контакт з сім'єю після донації і т.п.), введення циклів трансплантології для студентів та лікарів-інтернів;

ініціювання засідання Кабінету Міністрів України, присвяченому проблемам донорства та трансплантації в Україні;

створення робочої групи МОЗ для опрацювання і затвердження інструкцій, регламентуючих порядок трансплантації та заходи контролю за його виконанням, підготовки Положень до Закону України про згоду на донацію спільно проживаючого родича.

Нажаль, родинне донорство нирки в Україні не може вирішити питання з доступності трансплантаційної допомоги. Необхідно впроваджувати посмертне донорство - воно не травмує родинного донора, більш легке у технічному виконанні та менш затратне. Для цього треба вже сьогодні започаткувати Інститут посмертного донорства:

- створити Донорський реєстр, в якому буде зафіксовано відношення людини до можливості вилучення його органів після смерті;

- упровадити і легалізувати розділ донорства органів в посвідченнях водіїв;

- вести в Закон про забір органів поняття про ієрархію сім'ї, щоб законодавчо визначити хто і в якій послідовності має право ухвалення рішення на донацію;

- створити систему обов'язкового інформування медичними закладами про наявність потенційного донора лікувальні установи, які здійснюють забір органів, повідомляти;

- включити в систему звіту медичних установ визначення кількості потенційних донорів;

- перетворити донорську роботу з факультативної в обов'язкову, зробити її продовженням лікувального процесу;

- формувати громадську думку щодо необхідності трупної трансплантації, як методу порятунку життя хворих, що розвивається в усьому світі (за допомогою популярних телепрограм, контакту з аудиторією в прямому ефірі, радіомовлення, видання брошур);

- проводити День донора;

- контактувати з релігійними установами для отримання їх відкритої підтримки.